

Brieven van de overkant

van vrijheid, liefde en transformatie

O s h o

De mens moet zichzelf geboren laten worden

Het is de nacht van de volle maan, maar de lucht is bedekt met wolken. Ik ben zojuist langs een pad gekomen. Kinderen waren op een zandduin aan het spelen. Ze hadden een paar zandkastelen gebouwd en er was ruzie tussen hen uitgebroken. Alle ruzies ontstaan enkel over zandkastelen. Zij waren tenslotte nog maar kinderen, maar even later voegden ook zij die geen kinderen meer waren, zich bij hen. De ouderen deden mee met de ruzie van de kinderen. Ik stond aan de kant van de weg en bedacht hoe oppervlakkig de scheiding is tussen kinderen en ouderen! Leeftijd brengt in feite geen verschil teweeg, en volwassenheid houdt er al helemaal geen verband mee. De meesten van ons sterven als kinderen.

Er bestaat een verhaal over Lao Tse, dat hij als een oude man geboren werd. Dat lijkt erg onnatuurlijk. Maar is dit verschijnsel niet net zo onnatuurlijk of zelfs nog onnatuurlijker – dat men tot op het eind van het leven de volwassenheid niet bereikt? Het lichaam groeit maar de mind blijft op een bepaald punt stilstaan. Vandaar dat het mogelijk is dat er ruzie moet zijn over zandkastelen, en de mens maakt zich bekend, en zet de pretentie van menselijkheid opzij, en bewijst aldus dat al het gepraat over evolutie zinloos is.

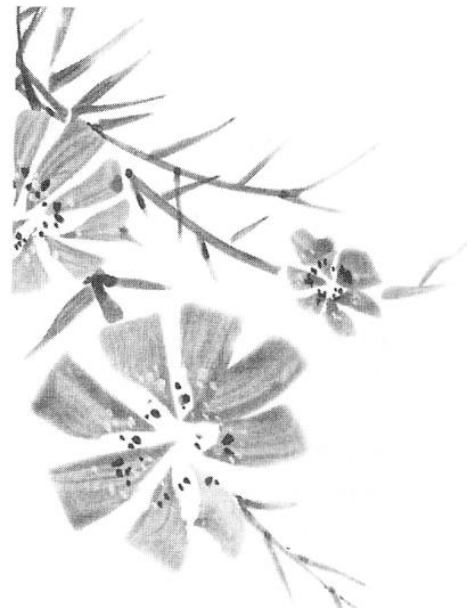
En wie zegt dat de mens afstamt van de dieren? – hij is nog steeds niets anders dan een dier! Is de mens al geboren? Het antwoord dat opkomt na diep in de mens te hebben gekeken, is niet bevestigend.

Diogenes droeg altijd een brandende lantaarn met zich mee, zelfs op klaarlichte dag. En hij zei: “Ik ben op zoek naar de mens.”

Toen hij erg oud geworden was, vroeg iemand of hij nog steeds hoopte de mens te vinden. Hij zei: “Ja – want ik heb nog steeds de brandende lantaarn bij me.”

Ik stond daar en een grote menigte verzamelde zich bij het zandduin, en de mensen genoten en waren geboeid door de beledigingen, bedreigingen en intimidaties van de deelnemers. Er leek een eigenaardige glans in hun ogen, zelfs bij degenen die vochten. Een soort dierlijk plezier liet zich in hun ogen en daden zien.

Gibran schreef: “Op een dag vroeg ik een vogelverschrikker die in het midden van een veld stond: ‘Verveelt het niet zo stil in dit veld te staan?’ Hij antwoordde: ‘Oh, het plezier om de vogels schrik aan te jagen is zo groot, dat ik helemaal niet opmerk hoe en wanneer de tijd verstrijkt.’ Na een moment van overpeinzing zei ik: ‘Dat is waar, want ik heb zelf ook de ervaring van dit plezier.’ De vogelverschrikker zei: ‘Ja, alleen zij wier lichaam volgepropt is met stro en gras zijn vertrouwd met dit plezier.’”

Maar iedereen schijnt vertrouwd te zijn met dit plezier. Zitten ook wij niet volgepropt met stro en gras? Zijn ook wij geen namaakmensen die in het veld staan?

Dit is het plezier dat ik zojuist zag bij het terugkomen van de ochtendwandeling – de kinderen met hun zandkastelen en hun vogelverschrikkersgedrag. Is niet ditzelfde soort plezier overal gaande op de hele wereld?

Ik vraag me dit af, en ween. Ik ween om die mens die geboren kan worden, maar niet geboren is; die in iedereen is, maar verborgen is zoals de sintels verborgen zijn in de as.

In werkelijkheid is het lichaam niet meer dan een hoop stro en gras, en voor iedereen die daarbij stopt, zou het beter geweest zijn als hij in een veld stond, omdat hij dan tenminste het doel had gediend de oogst te beschermen tegen de vogels. De mens is zelfs niet eens dáárvóór nuttig!

Niemand wordt werkelijk mens zonder dat te kennen wat voorbij het lichaam is; niemand wordt mens zonder de ziel te kennen. Om in de vorm van mens geboren te worden is één ding, een mens te 'zijn' is iets totaal anders.

De mens moet van binnen, door zichzelf aan zichzelf geboren worden. Het is niet zoiets als kleding, waarmee men zichzelf kan bedekken. Niemand wordt mens enkel door zichzelf te bedekken met de kleding van menselijkheid, omdat deze hem enkel mens laat zijn zolang de feitelijke noodzakelijkheid mens te zijn zich niet voordoet. Als de noodzaak daar is, weet men niet eens wanneer de kleding wegvalt!

Net zoals een zaadje gaat spruiten door zijn wezen te herscheppen – niet door kleding te dragen – evenzo moet de mens ook zijn gehele levensbron omzetten naar een totaal nieuwe dimensie. Alleen dan wordt hij geboren; alleen dan is er de transformatie.

Dan ligt zijn plezier niet in het rondstrooien of zaaien van doornen, maar is omgevormd tot het wegnemen van doornen en het uitstrooien van bloemen. Het is op dit moment dat het duidelijk wordt dat hij nu niet langer van stro en gras is, hij is mens; hij is niet het lichaam, hij is de ziel.

Gurdjieff heeft gezegd: "Laat deze illusie varen, dat iedereen een ziel heeft." Wat doet het ertoe of iemand die feitelijk slaapt een ziel heeft of niet? Alleen dát is echt wat feitelijk is. De ziel is een mogelijkheid voor allen, maar alleen hij bereikt die, die haar tot werkelijkheid maakt.

In dit woordloze bewustzijn

Er kraait een haan.... Ik luister.

Er komt een kar langs op het pad.... Ik kijk.

Er is horen, er is zien, maar er is geen woord bij betrokken. Woorden scheiden je van het bestaan. Woorden gaan over de waarheid, ze zijn zelf niet de waarheid. Je bereikt de waarheid niet door woorden, maar door hen te laten vallen. Woordloos zijn is samadhi, verlichting.

Maar alleen woordloos zijn, is niet samadhi: woorden zijn ook afwezig in onbewustheid en in de slaap. Woordloos zijn en toch waakzaam, bewust en alert, dat is samadhi.

Ik zeg dit tegen een heremiet. Hij gelooft dat absorptie en onbewustheid van de zintuigen samadhi is. Velen maken deze denkfout; deze fout is erg gevaarlijk. Het is vanwege deze denkfout dat aanbidding, toewijding en veel van deze methoden om onbewust te worden, gangbaar zijn geworden.

Al deze methoden zijn niets anders dan een vlucht, en het gebruik hiervan verschilt niet van andere bedwelmingmiddelen. Door hen vergeet een mens zichzelf. Vanwege deze vergetelheid, vanwege deze zelfvergetelheid wordt een illusie van geluk geschapen. Maar meditatie vereist een totale zelfherinnering, niet zelfvergetelheid. Wanneer er volledige waakzaamheid is, is men.

Ik ben volledig in mijzelf. Dit ontwaken gebeurt door het vrij worden van woorden, gedachten en de mind. In dit woordloze bewustzijn verdwijnt het 'ik'. Maar ik verdwijn niet; integendeel, door de verdwijning van het 'ik', door de verdwijning van het ego, word ik volledig mijzelf.

